

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 40 Lei. Negyed évre — — — 10 Lei.
Fél évre — — — 20 " Egyes szám ára — — — 1 "
Nyilttér soronként 5 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adtnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Nincs elég lakás.

A háboru alatt mindenütt sok bajt és gondot okozott a lakáskérdés, úgy, hogy a hatóságok vették kezükbe ez ügyet is. A rendeletek és intézkedések százai és ezrei születtek meg s láttak napvilágot, de azért a lakáshiány mindenütt még ma is keseríti az emberek életét. Az építkezési ipar már a háboru előtti évtizedekben is sok válságon ment keresztül s a háboru alatt beállott pangás most, a háboru után ezerszeres sulyal nehezedik a lakást igénylő közönség vállaira.

A napilapok sűrűn számolnak be egy-egy lakás körüli csatározásokról s lakáshivatal, lakásbiróságok tárgyaló termeiben késhegyre menő harcok folynak le egy-egy megürült lakás miatt. A nagyfokú lakáskereslet és a magas házbérek dacára az építkezések mindenütt szünetelnek s alig van város, amelyben az építőipar virágoznék s eredményeket tudna felmutatni.

Városunkban szintén sok gondot és keserűséget okoz a lakáshiány, amelyen — úgy látszik — rendeletekkel, lakás hivatalok szaporításával sem lehet megszüntetni, eltüntetni. Városunkban még a háboru előtti békés világban sem építkeztek az emberek s az építőipar

itt is csak morzsákon tengődött. Reméltük, hittük, hogy a háboru befejezésével, a békekötések megtörténte után az a sok üresen ásitó telek beépül, de hiába. A kormány újabb rendeletei, intézkedései sok kedvezményt nyújtanak úgy az építetőknek, mint az építőknek, de ennek dacára sem mutatkoznak eredmények. Egyszóval, építkezés nálunk sincs, pedig a lakáshiány erősen megköveteli ezt.

Igaz, hogy ma, részint az építőanyagok óriási megdrágulása, részint a horroribilis munkabérek miatt az építőipar szünetelni kénytelen, tény az is, hogy a háztulajdonosok nem rendelkezhetnek szabadon házaikkal illetve lakásaikkal, de ezért még sem helyes azt hinni, hogy a lakásinség kérdése önmagától fog megoldódni.

A város maga kell, hogy kezébe vegye az ügyet s a tőkések, nagyobb vállalatok bevonásával igyekezék nagyobb szabású építkezésekkel a lakásinségen enyhíteni.

E téren Kolozsvár városa jó példával járt elől, amikor bankok, vállalatok s más erkölcsi testületek bevonásával 50 millió leu alaptőkével részvénytársaságot alapít, amely első sorban 500 kétszobás lakást fog építeni.

Szászváros városának sok üres telke van s vajjon nem volna-e helyes, ha ezeket beépítés céljából ingyen vagy nagyon olcsón odaadná az építkezni akaróknak?! A városi vezetőség figyelmébe ajánljuk a lakáshiány kérdését is s hisszük és reméljük, hogy a város részéről való kezdeményezés széles körben viszhangra fog találni.

Nagyobb szabású építkezések folytán nemcsak a lakásinség fog megszűnni, hanem az ez által keletkező munkaalkalmak az építő- és más iparban is éreztetni fogják jótékony hatásukat.

Ifj. Szántó Károly.

— **Visszaállítják a törvényhatósági pótdadózást.** A Titulescu-féle adótörvények értelmében a megyéktől és a városoktól elvették a pótdadó kivételes jogát. Ez az új rendszer most április elsején lépett volna életbe. Minthogy azonban így a törvényhatóságok bevételi forrás nélkül maradtak volna, viszont az új adózásból még a megyék és a városok részesítését nem tudták elhatározni, ezért az új kormány most közelebbről úgy intézkedett, hogy egyelőre ezeknek a törvényhatóságoknak még maradjon meg a külön adóztatási joga. Eszerint a törvényhatósági, megyei és községi pótdadók az idén is meglesznek.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Feleségek felesége. Petőfi, mint vőlegény.*

(Irta Hatvany Lajos. Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, 1919. Kolozsvárott kapható Friedmann könyvkereskedésében.)
Irta: ORMOS EDE.

Az évszám miatt ne vádoljanak bennünket hanyagsággal, hogy ilyen nagy sokára írunk erről a könyvről. Nyomtatták 1919-ben, de csak mostanában „jött ki”, holott 1918-ban már készen volt, mint a háboru alatt irt cikkek foglalata. Egy ember, aki „husz éven keresztül napról-napra forgatta Petőfi könyvét és éjrel-éjre álmodozott felőle”, az irodalomtörténész lelkiismeretes alaposágával s a riporter nem kevésbé lelkiismeretes buzgóságával keresi a tényeket Petőfi csodás alakja körül, az igazságot Petőfi lelkében. A költő rajongója nem elégszik meg a művészszel, ismerni és ismertetni az embert s lírikusról, sokak szerint a világ legnagyobb, de kétségtelenül a legnagyobb fejlődés útján letört lírikusról lévén szó ez a feladat épp úgy irodalomtörténeti és esztétikai, mint a költő alkotásainak méltatása; sőt a kettő egymástól elválaszthatatlan, mert a művész

* Mutatványul a Kolozsvárt megjelenő „Napkelet” című félhavi folyóiratból.

az ember nélkül teljességben meg sem ismerhető, fel sem fogható. Ezt meg kellene gondolni azoknak, kik támadták és támadni fogják Hatvanyt ezért a könyvéért, amelyben valóban szokatlanul merész kiméletlenséggel, de mindig a műtő-orvos nemes szándékával operál. Hiszen igaz, a család kérésére mellőzik a boncolást is; de kérdés, hogy az érzékenység kimélete terjedhet-e odáig, hogy a rendkívül érdekes eset tunulságaitól megfosszuk az emberiséget. Maga Petőfi, mint Hatvany következetesen kimutatja, valósággal a nyilvánosság előtt élte szerelmét, nemcsak versei, hanem uti naplója, barátaihoz intézett levelei is megjelentek a sajtóban, s az egész ország újságolvasó közönségének tudnia kellett, mikor utazik Juliához, mennyire imádja, mily akadályokkal kell küzdenie stb., stb. Ő maga, „az irodalmi legenda koszorus hőse” adott példát és ösztönzést annak földérsítésére, hogy „mint élt reális, közönséges életet, reális közönséges emberek között”.

Száz évvel a költő születése után, amikor a körülötte fölvonultatott alakok is már mind örökre lepihentek, nem lehet tehát semmi elfogadható tilalma Petőfi emberi élete legaprólékosabb, legőszintébb föltárásának. A dolgot csak ott véti el Hatvany, hogy az igaz adatok lázas hajszolása közben, amelyek-

ből Petőfi reális ember-alakját föl akarja előttünk építeni, súlyos igazságtalanságot követ el Petőfinével szemben. Távol áll tőlünk, hogy abba a régi vitába beleszóljunk, amely Szendrey Julia körül háborgott; de rá kell mutatnunk arra, hogy Juliával szemben sokszor durvaságig menő igazságtalan szigorú szétomló vályogrésze annak a talapatnak, amelyet Petőfi ember-szobra alá akart emelni. Tagadhatatlan, hogy a költő eltűnése után gyors férjhezmenetele kínos benyomást keltett; még a higgadt, nemes, megértő bölcs, Arany János is kiönti kárhóztatását „A honvéd özvegye” c. versében. De ezt a verset Arany nem adta ki fiókjából. Azt véljük, ő maga is csak szubjektív igazságnak érezte a maga és kortársai keserű ítéletét az asszonyról, aki „feledte a feledhetetlent” s akinek a költemény mottójául vett shakespearei „Gyarlóság, asszony a neved...” kifakadással félig-meddig talán meg is bocsátott. Azt nem lehetett kívánni, hogy hindu nők módjára önként kövesse a halálba férjét, a polgári erkölcs szempontjából pedig mindenesetre helyesebb volt, hogy „kezét más ifjunak adta”, mintha kitárt kelyhű virágként, a „méhek és lepkék” a „szép imádók” előtt nyitotta volna meg szívét.

De Hatvany nem is ezért haragszik Szend-

Felhívás.

Az „Emke“ keretén belül felújítani óhajtván a „Szinpártoló-Egyesület“-et, felhívjuk a szinpártoló közönséget, hogy ezt minél szélesebb körben terjessze és ennek az eszmének minél több hívet szerezni sziveskedjék.

A „Szinpártoló-Egyesület“ célja, hogy a bérlet összegének csekély heti vagy havi részletekben való befizetésével lehetővé tegye minél több tag belépését, hogy így tekintélyes számu bérlettel rendelkezve, mindig elsőrangú szintársulat megszerzését illetve leszerződését biztosíthassuk.

Előzetes tájékozódás végett előjegyzési ivetket bocsájtunk ki, melyeknek eredményes eljárása után az érdeklődőket a további teendőik megbeszélésére össze fogjuk hívni.

Abban a biztos reményben, hogy közönségünk a saját kultur érdekeit szolgáló ezen mozgalmat kellő megértéssel magáévá teszi, kérjük újólág az eszmének minél szélesebb körben való terjesztését.

Az Emke helyi fiókja.

Színház.

Jóleső örömmel vesszük kezünkbe a tollat, amikor Kovács Imre szintársulatáról kell kritikát mondanunk. A társulat e héten is csak növelte érdemeit. A művészi rutinnal előadott darabok mindegyike kifogástalan volt s a színházba járó közönség teljes meglepéssel konstata, hogy Kovács Imre szinigazgató nagy társulatához elsőrangú művészeket szerződött. A közönség kedvenceivé lett művészek napról-napra fokozódó kedvvel és ambícióval kreálják szerepeiket s nézőtér és színpad kölcsönös szimpatiaja már letagadhatatlan tény. E héten színre kerültek: Rang és mód (színmű), A beoltott Adolár (operett), Varázskeringő (operett), Az ördög mátkája (színmű), továbbá Molnár Ferenc legújabb színpadi remeke, a Színház, Csárdáskirálynő (operett), Iglói diákok (diáktörténet), amelyben a róm. kath. dalegylet részéről közreműködtek: Solymosi Gyula, Gönczy Sándor, Riebel Károly, Zsók Ferenc, Richter Ottó, Beregszászy István. A Szerelm vására (amerikai történet), a Szabinnók elrablása (bohózat), a Vig özvegy (operett). A valódi műél-

vezetet nyújtó előadások iránt a közönség fokozódó érdeklődéssel viseltetik s a frenetikus tapsviharak minden este igazolják, hogy a társulat minden egyes tagja hivatásának magaslatán áll.

A női szereplők közül e héten is sok babért aratott: Pataky Eliz, K. Szűcs Irén, Császár Kamilla, Kovásznay Etta, Kardos Angella, Sipos Nelly. A férfiak közül pedig: Kovács Imre, Ekecs Ferenc, Szántó Jenő, Kozma Hugó, Fóthy Károly, Battyán Kálmán Szabadkai Miklós tünnek ki.

Itt említjük meg, hogy Freund Lajos karnagy szakasztott vezetése alatti színházi zenekar szintén elsőrangú produkál.

Diszletek, ruházat, fegyelem kifogástalanok.

NAPI HIREK.

— **Károly exkirályt eltemették.** Bécs, április 5. A „Neues Wiener Journal“ jelenti Párisból: Károly holttestét magyar tábornoki egyenruhában ravatalozták föl. A gyászszertartást ma megtartják. A temetésen Alfonz spanyol király képviselőjében a funchali spanyol konzul vesz részt. A portugál kormány részvétét fejezte ki Zitának.

— **Nagyheti program a róm. kath. templomban.** 1. Április 9-én virágvasárnap d. e. 9 órakor istentisztelet, 10 órakor a beharangsó után barkaszentelés, ünnepélyes körmenet, az istentisztelet alatt a róm. kath. Dalegylet közreműködése mellett passió, d. u. 4 órakor nagybőjti szt.-beszéd és vecsernye. 2. Nagyszerdán, csütörtökön és pénteken d. u. 4 órakor gyászszolozsmák. Jeremiás próféta siralmait a róm. kath. polgári iskola gyermekkara énekli. 3. Nagycsütörtökön d. e. 10 órakor ünnepélyes istentisztelet, végén oltárfosztás. 4. Nagypénteken d. e. 9 órakor passió, gyűjtőimák, keresztteleplezés, csonkamise, körmenet a szt.-sirhoz, szt.-beszéd és keresztúti ájtatosság. 5. Nagyszombaton reggel fél 8 órakor tűz és vizszentelés, próféciák, keresztút szentelés, szt.-mise. 6. Nagyszombaton d. u. 6 órakor a vegyeskar közreműködésével feltámadási szertartás a szt.-sirnál, azután ünnepélyes körmenet. 7. Husvét reggel 7 és 8 óra közt piros tojás és étel szentelés, 9 órakor istentisztelet. A 10 óras istentisztelet al-

kalmával szt.-beszéd, mely után a vegyeskar magyar husvét énekeket ad elő, a nőikar pedig Pils Battista Kyrie, Gloria és Sanctust énekli latin nyelven, a vegyeskar pedig Mozart „Tantum ergo“-ját. — Karzatra menni csak a Dalegylet tagjainak van megengedve.

— **Személyi hír.** Városunkban is annak idején jó hírnévnek örvendő dr. Eisenmenger Rezső, volt báznai fürdőorvos, az utóbbi esztendőben a nagyszabeni szanatorium híres vezetőorvosa, Bécsben telepedett le és ott a IV. ker. Mühlgasse 22. sz. alatt nyitott fizikai, röntgen, ultraviolet (Höhensonne) diathermi és elektroterapeutikai intézetet. Többek között a következő speciális betegségek gyógyítására van berendezve: bőr-, női-, belső ideg-, izület-, karzinom-, (rák) mirigy- és sebészeti betegségekre. Dr. Eisenmenger Rezső a németországi és osztrák orvosi körökben nagy hírnévre tett szert. Tudományos munkái a német orvosi szaklapokban jelennek meg. Amint értesültünk, csak rövid idő kérdése, hogy valamelyik egyetemre speciális tanszékre meghívják. Egy külföldi egyetem ebbeli meghívását családjára való tekintettel nem fogadott el. Öszinte örömmel regisztráljuk ezen hírt és kívánunk Eisenmenger doktornak új működési terén sok szerencsét és eredményt.

— **Közgyűlés.** A helybeli Vorschussverein Aktiengesellschaft szász pénztintézet f. hó 9-én tartja évi rendes közgyűlését. Az évi zárszámadást és közgyűlési meghívót már szétküldték a részvényeseknek. A jó hírnevű pénztintézet 1921. évi tüzleti nyeresége 80667 leu 83 banit tesz ki.

— **Ügyvédi iroda megnyitás.** Dr. Székely Ferenc ügyvéd, aki 7 évig tartó orosz fogságából hazatért, ügyvédi irodáját Szászvárosban a Malom-utcában a kir. postával szemben (Schun-féle ház) újra megnyitotta.

— **A dévai ipartestület közgyűlése.** A dévai ipartestület márc. 26-án tartotta Chinda Miklós elnöklété alatt XXXVII-ik évi rendes közgyűlését. A tárgysorozat fontosabb pontjai a tagdíjnak 12 leiről 24 leire történt felemelése, az ipartestületnek a szakszervezeti törvényben tervezett feloszlatása, mely ellen Nádasdy Árpád titkár részletes indokolása és indítványa után az iparosság a legerősebb

rey Juliára. Mert valósággal haragszik reá. Mint valami zsörtölődő nagybácsi, akinek az unokaöccse rossz partit csinált, úgy sajnálja a szegény Sándort, úgy pocskolja Juliát. Pszichologusoknak való munka volna megállapítani, miként jutott Hatvany erre a furcsa gondolatra, mert ez pattog ki — talán egy mélységes vagy cinikus nőgyűlölet vagy nőmegvetés megnyilatkozásául — mérges szikraként mindenütt könyvéből, hogy Petőfi nem pusztult volna el 1849-ben, ha nem Szendrey Julia lett volna a felesége.

Igen, érezzük mi is a szivszoritó, könyfakasztó kint, hogy miért kellett Petőfinek huszonhat éves korában eltűnnie, elpusztulnia. Elborultunk mi is a fölmérhetetlen veszteségen, amikor arra gondolunk, hogy mit hagyott volna reánk egy átlagkoru emberélet után az, akitől ily fiatalon távoztával a legtöbbet kaptuk. De arra sem gondoltunk, hogy Szendrey Juliát okoljuk, aki ha kacér, ha érzélgős, ha hiu és a Petőfi-név varázsában és dicsőségében sütkérezni szerető vidéki kisasszony volt is, de mégis kihozta Petőfi lelke mélyéből „Szeptember végén“-t s a szerelmi lira megannyi világra szóló gyöngyét. Lehet, hogy más is kihozta volna, de a tény az, hogy ő hozta ki s mi hálásak vagyunk ezért, megbocsátjuk azt is, hogy ha

volt benne valami, ami a költői szívből a komor férfiborongás csodaszép, bus akkordjait fölzendítette.

A most megjelent könyv csak az esküvőig kíséri Petőfit. A második részben kell tehát Hatvanynak tulajdonképpen bebizonyítania, hogy Petőfi vesztét ez a házasság okozta. Az első részben csak azt iparkodik kimutatni, hogy Julia nem volt méltó Sándorhoz. Pedig Sándorban is megállapítja az embertől elmaradhatatlan gyarlóságot és mosolyogva megérti és megbocsátja. De minden gyarlóságot bűnként ostoroz és gunyol a kis erdői gazdatiszt-kisasszonyban, aki pedig mégis ott hagyta a kényelmes szülői otthont a dicsőséges, de szegény költőért. Hát ki lett volna méltó Petőfihez? Ő méltónak tartotta magához Juliát; mint ember, boldog volt vele; mint művész, ihletet nyert tőle. Az irodalomtörténetnek ezt meg kell állapítania.

Ha az a — szerintünk — hibás alapgonddal vezeti is Hatvanyt, könyve mégis szerfölött érdekes és értékes. Ilyen közel még senkisésem hozta hozzánk Petőfit. Diákkori rajongásaink boldog óráinak lázát borítja reánk, amikor késő éjszaka suttogva, sóhajtván fohászunk Petőfihez. Látjuk, érezzük jelenlétét. Vele vagyunk szegénységben, kicsinyes, hétköznapi gondjaiban, arcunkon is vonaglik

a torz mosoly, amikor az országos hírű költő taplószívű gazdag tisztelőitől, újságíró barátaitól előlegezetten megdicsért kiadójától oly keservesen tud pénzt szerezni. Büszkélkedünk mellette, aki nem fél senkitől, egy egész megye mágnás és dzsentri társaságával szemben odavágja, hogy az ünnepelt gróf minden ősi harcáruló volt; nem fél az ólmos füttykösöktől, amelyekkel megfenyegetik, ha Juliához közeledik.

Bejárjuk Hatvanyval a helyeket, ahol Petőfi járt. A negyvenes évek füstös pesti kávéházát, piszkos kis korcsmáit az utszéi csárdát a poros vagy véres országut mentén; ott vagyunk a vidéki dáridókon; látjuk a folyosót, amelyen végigrohant Debrecenben, hogy a piarista cenzort leszidja és fölakasztással fenyegeti meg, amiért bele mer szólni abba, hogy ő mit szavaljon; látjuk a papokat, akiket éjszaka fölzarvar, hogy eskessék össze a színésznővel; látjuk a nőket, akik szerelmi vallomásokra és szerelmes versekre lobbantották; a férfiakat, akikkel bizalmas volt, akikkel mulatott és kószált: a kilincseket, amelyeket megfogott; látjuk a házakat, amelyekben lakott, a tájakat és romokat, amelyek elmerengett.

S a legszigorubb, legrégimódibb irodalomtörténetnek is kell ismernie Hatvany érdemét

tiltakozását fejezte ki s ennek súlyosabb dokumentálására Dévára egy iparoskongresszus összehívását határozták el. Tárgysorozaton voltak az elnöki állás betöltése, ugyancsak tárgysorozatra került a közben lemondott al-elnök és választmány megválasztása. A választásból nagy többséggel Bencsik Zsigmond került ki győztesen mint elnök, alelnökké pedig közfelkiáltással Stoica Sándor választott meg. Választmányi tagokká lettek: Ancea Sándor cipész, Alexa József mechanikus, Aftergut József bádogos, Barta András csizmadia, Bubárik Miklós szobafestő, Bökönyi Mihály szabó, Fekete Máté timár, Crisan Péter lakatos, Kovács László borbély, Kalocsai Simon vendéglős, Krupánszky János kéményseprő, Lupás Aurél órás, Minorits Lukács szabó, Nagy Károly bádogos, Spák Lajos mészáros, Tavasz József asztalos, Visy Lajos kovács, Rothgerber János borbély. Póttagok: Szemenyei István lakatos, Gyila János kőműves, Duma Dénes szabó, Breier Sándor tüvegés. Számvizsgálók: Laufer Vilmos, Lengyel Gábor, Rafael Izsák, és Tóth István. A közgyűlésen jelen volt Ilie János iparhatósági biztos elismerését fejezte ki az ipartestület működése felett.

— **Szinészi hírek.** A jelenleg Déván tartózkodó Ujváry László színigazgató társulata ottani lapársainak kritikája szerint is teljes elismerést vivott ki magának. A közönség pártfogása velük szemben is szépen nyilvánul meg. Az igazgató ezt meg is akarja hálálni s e végből — amint a „Déva és Vidéke“ jelenti — vendégszereplésre meg akarja nyerni László Andort a budapesti Király Színház, Szeghő Lilit és Inke Rezsőt az aradi, valamint az Aradon vendégszereplő Hegedűs Gyula színművészeket, ugyancsak ez irányban tárgyalásokat folytat a kolozsvári Nemzeti Színház primadonnájával, Kabdebi Ducikával. Mondanunk sem kell, hogy a dévai közönség nagy érdeklődéssel néz ezen vendégszereplések elé.

— **Halálozás.** Dr. Hosszu L. Sándor dévai ügyvéd életének 66-ik, legboldogabb házasságának 30-ik évében, hosszas és súlyos szenvedés után folyó évi március 27-én reggel 3 órakor Déván elhunyt. Az elhunyt a dévai társadalomnak több mint 30 éven át

s ezért meg kell bocsátani legendaoszlató sok indiskrécióját is s ez az érdeme az, hogy rámutat az ember és a költő összefüggésére, azokra a hatásokra, amelyeket a mindennapi élet jelenségei gyakorolnak a művészi alkotásra. Okmányszerűleg deríti ki ezt az a fontos és komoly irodalomtörténeti munka, amit csak az igazság kiméltlen föltárásával lehet teljesíteni. Hiszen nem is értjük meg igazán a lírikust, ha nem tudjuk, hogy micsoda külső körülmények között, micsoda hatások nyomán fakadtak dalai. Hatvány könyvből megtudjuk ezt s így amikor ő az embert közelebb hozza hozzánk, ezzel együtt élesebben látatja, melegebben érezteti, gyönyörteljesebben és tudatosabban élvezteti velünk a költőt is.

Még egy pár szót a könyv külsejéről. A háborn alatt készült, de békebeli finom papíron, szép kiállításban, bőseges, a multat körülöttünk megelevenítő és megérezkeltő illusztrációkkal. Különös szerencséje a szerzőnek, hogy tárgya iránt való szeretetét, hódolatát anyagi eszközökkel is ilyképen tudta kifejezésre juttatni.

A Petőfi-esztendőnek becses ajándéka ez a könyv, amelynek második részét bizonyára türelmetlenül várja a Petőfi-kultusz minden híve.

volt hasznos és tiszteletreméltó tagja, amely idő alatt az egész város szeretetét érdemelte ki. Különösen szerette az ifjúságot, s bizony nagyon ritkán esett meg, hogy a reál-iskola tornaverseny és önképzőkori pályadijosztogatók között ne szerepelt volna. Temetése folyó évi március 28-án délután 5 órakor volt az egész város osztatlan részvéte mellett. — Az elhunytban dr. Hosszu Jenő városi és munkáspénztári főorvos, édes apját gyászolja.

— **Választás.** A helybeli ref. Kún-kollegium előljárósága a legutóbb tartott gyűlésén dr. Székely Ferenc ügyvédet az iskola ügyészévé választotta meg.

— **Pályadíjjal kitüntetett dévai orvos.** Az 1919. évben Budapesten fellépett influenza járvány leküzdése érdekében az akkori magyar kormány pályázatot hirdetett az influenza betegség és gyógyításának tanulmányozására. A kiírt pályázaton résztvevett az akkor budapesti volt kórházi orvos, utóbb Déván meglepedett dr. Márton Adolf bel- és gyermekgyógyász is. Az Országos Közegészségügyi Tanács dr. Márton tanulmányát jutalomra ajánlotta, s miként arról értesülünk, az előterjesztett vélemény alapján a magyar népjóléti miniszterium a tanulmányt 30.000 kor. pályadíjjal tüntette ki.

— **Perkász — Tordos.** E két hozzánk közel fekvő község békeességben él egymással — ha szép időjárás van. Ellenben ha bő esőzés van, akkor mindig felujul az ellenségeskedés köztük. Ugyan is a két község határát végig szeli a Szikes nevű patak. Száraz időben egy csekély vizű kavicsos meder, esős időben földeket elmosó, medrét változtató szilaj folyó. Évtizedek óta perlekedik a két község a felelett, hogy melyiknek költségén rendezzék és állandósítsák a medrét. Vagy tíz év előtt megállapodtak abban, hogy közösen viselik a terhet. Tordos pár év előtt közmunkával, pénzzel hozzá is járult a határán átvonuló patak rész rendezéséhez, ámde Perkász még mai napig sem tett semmit. E miatt — nagy esők idején — mind a két község partmenti lakossága szenved, mert a víz ujabbnál-ujabb utakat szab magának. Ugy látszik felsőbb intézkedésre van szükség, hogy a két község vitás ügye dülőre jusson. A patak eddig több kárt okozott a községeknek, mint a mennyibe került volna a teljes rendezése. Sok termőföld vált kavicsos területté emiatt, s éppen ezért az illetékes fórumok figyelmében ajánljuk e kérdés mielőbbi megoldását is, nehogy egy esetleges bő májusi esőzés újabb károkat okozzon.

— **Vakáció.** A helybeli ref. Kún-kollegiumban a husvét szünet f. hó 8-án vette kezdetét és tart f. hó 23-ig bezárólag.

— **A kolozsvári juhvásár.** A polgármesteri hivatal közhírré teszi, hogy Kolozsváron az országos juhvásárt április 27-én és 28-án tartják meg.

— **Az Emke válságos napjai.** Az erdélyi Magyar Közművelődési egyesület súlyos válságnak az idejét éli. Az emke vagyona tudvalevőleg nagy részben oly ingatlan birtokokban fekszik, amelyeket kulturális célokra nemes hagyakozók ajándékoztak s ezeket a hibás agrárreformmal kapcsolatosan kiszedték az egyesület kezéből. A vagyonnak egyik része pedig hadikölcsönkötvényekbe s olyan értékpapírokba került, amelyek fedezetétől szolgálhatnának papíron a költségvetési deficitnek, de amelynek jövedelme nem fogható meg. Az egyesület fellendítő taggyűjtő mozgalom tavaly egyszerre megakadt a hadizónát elrendelő katonai parancsra, amely minden gyűjtést szigorúan megtiltott. A mozga-

tom azóta még nem tudott ismét lábrakapni, az egyes vidékek taggyűjtésének az eredményei még nem érkeztek be s így három utolsó év hiányával százötvenegyezer lej deficit szerepel a költségvetésben. Ezt még kiheveri az Emke. De ez a költségvetés erre az évre egyetlen egy fillért sem irányzott elő kulturális ügyek segélyezésére, kénytelen csak arra szorítkozni, hogy a maga megszűkített adminisztrációját valahogyan fenntartsa. Újabb mozgalomra, elevenkonceptióju terv keresztülvitelére van tehát szükség és főképpen a magyarság öntudatának a felébredésre, amely megérti, hogy kulturájáért tenni, dolgozni és áldozni kell. Az elmúlt tespedési időszak után, a vétkes „társadalmi passzivitás“ hihetetlenül meggondolatlan jelszavának a hatása még most kezd kibontakozni a veszedelmes következményekben. Akik ezt előre látták, most azoknak is érezniük kell a kötelességet és felelősséget, ami ráhárul erre a nemzedékre. Ennek tudatában munkához kell látniok.

Kerestetik butorozott szoba

magános fiatal házaspár részére jó díjazással. Ajánlatot átvész **Beke Andor.**

— **Képkiallítás Szászvároson.** Honigberger Emil nagyszebeni jó hírnevű festőművész f. hó 16-án a szász iskola munkatermében akvarell festményeiből képkiallítást rendez. Az érdekes kiállítást 3 leu beléptidj mellett bárki megtekintheti. A kiállítás iránt városszerte nagy az érdeklődés.

— **Meghalt az első magyar orvosnő.** Budapest. Vartha Vincéné, szül. Hugonnai Vilma grófnő, az első magyar orvosnő Budapesten meghalt. Vartháné 1872-ben iratkozott be a zürichi egyetem orvosi fakultására. Egyik híres munkája: A nő mint házi-orvos ma is sok házban látható.

— **Helyreigazítás.** Mult számunkban „Teaestély“ címen leközölt hírnk szerint az estélyt a helybeli róm. kath. dalegylet és a polgári iskola rendezte. Illetékes helyről kapott értesülés szerint a teaestélyt a Rózsafüzér-társulat és pedig 5 szegénysorsu tanuló segélyezése céljából rendezte.

— **A Napkelet apr. 1-iki száma** a szokottnál is nagyobb feltűnést fog kelteni. Paál Árpád ezuttal egy megrázó mélységű novellát, Márai Sándor pedig egy izgatón érdekes kalandor történettel szerepelnek, míg Szombati Szabó István és Szentimrei Jenő versciklusokat közölnek. Az erdélyi magyarság legaktuálisabb problémáit tárgyalja Kádár Imre azzal a nyíltsággal, melyre régóta szükség van, az erdélyi magyar demokrácia válságáról ír és a szerkesztőség közli, hogy ezt a kérdést vitatételnek tekinti és minden komoly hozzászólásnak helyet ad. Két Hét politikája rovatban Weiss Sándor boncolja a kormány és az ellenzék taktikájának frázisait és kritika tárgyává teszi az egyes állásfoglalásokat. Ligeti Ernő az Erdélyi Fajok közül, most Kecskeméthy István és Nagy Károly karakterrajzát adja meg, bekapcsolván alapjaikat az erdélyi magyarság mozgalmainak gyújtópontjába. Berde Mária, Molter Károly, Dienes László Ormos Ede jegyzeteket és könyvismertetéseket irtak. Argay György, Falusi Pap erdélyben 1922-ben c. írásban megkapó rajzát adja a falusi papság törekvésének, Molnár Imre pedig egy jó pásztor levélre felel. Zenei beszámoló, az aradi kultüresemények ismeretése, folyóirat szemle és más jegyzetek teszik az új számot a magyar közönség nélkülözhetetlen olvasmányává. Balázs Béla regénye ezzel a számmal befejeződik.

— Menetközben zárva lesznek a waggonajtók. Bukarestből jelentik: A sürűn előforduló balesetek megakadályozása végett a CFR. vezérigazgatósága elrendelte, hogy menetközben a waggonajtók le legyenek zárva.

— Szabad a körösvidéki arany forgalma. Az „Ujkelet“ írja: A kormány a körösmenti aranybányászok kérésére megengedte, hogy az általuk bányászott aranyat szabadon hozhassák forgalomba.

— Az összlakosság érdeke megkívánja, hogy a városi villamosmű az áramszolgáltatást az éjjeli vonatok megérkezéséig eszközölje, hogy ne kelljen az állomásról bejövőknél korom sötétségben baktatniok. Ugyszintén felhívjuk az illetékes fórumok figyelmét arra a jogos panaszra is, amely követeli, hogy azokat a hidakat, amelyek a háboru alatt hasznavehetetlenné váltak, helyre állítsák. A ref. Kún-kollegium elemi iskolájával szemben is hiányzik a hid, amely a romoszi és romoszhelyi lakosságnak is nagyban megkönnyíti az útját. Itt említjük meg azt is, hogy ideje volna a városi toronyórát a vasuti idővel egyeztetni össze, hogy ne kelljen Szászvároson a kétféle időjelzés miatt sok bosszúságot és kellemetlenséget nyelni.

— Tél apó méregfoga. F. hó 7-én reggel a tavasz napsütéses melegébe téli hangulat vegyült: beborult s esővel vegyesen havazni kezdett. A hosszú, kemény tél utolsó erőlködése ez, amely azonban kellő nedvességhez juttatja a talajt. Csak ne tartson sokáig.

Hollós-féle ecet

fűszerfélék, dió, cukor,
rizs, bonbonok,
csokoládék,
továbbá

naponként friss, hideg
vegyes felvágott
kapható

Ábrahám József

kereskedőnél, Szászváros,
Ország-ut. 1—3

181

1—3

Van szerencsém a nagyérdemű gazdálkodó közönséget értesíteni, hogy a nagyszabedű Schieb-gépgyártól megbízást kaptam cséplőgépek, malomberendezések és gazdasági gépek eladására.

Kérem a tisztelt gazdálkodó közönséget, hogy szükségleteit nálam beszerezni szíveskedjék. Költségvetés és információk teljesen díjtalanul!

180 1—12

Tisztelettel ALEXA JOSIF, Deva.

Amerikai

olcsósági hullámok!

Jutányos árban kaphatók:

férfi- és női-, tavaszi
és nyári

divat-szövetek

és hozzávalók. Hol?

Adleff Károlynál

Szászváros, Ország-ut, Holtrich-ház.

165 4—5

ERZSÉBET MOZI.

Ma vasárnap, április hó 9-én
délután 6 és este 8 órakor

CESARE BORGIA

Szerelmi történet 6 felvonásban.

Főszereplők: **Bereghy Oszkár** és
Mindszenty Mária

Husvét vasárnapján

S A M U M

Szenzációs dráma POLA NEGRI-vel.

Pótkép

Szélvész kisasszony,

a szépséges LUCIE DORAIN-nel.

Husvét hétfőn nincs előadás

Husvét kedden: **Szenzáció!**

PETROVICS és LENKEFFY ICA-film

Farsangi mámor,

vagy: **NÁSZÉJSZAKA.**

Eladó orsz. méretű és Boczanádi kaputarak, üres és kiépített keretek, mézpergettyű és egyéb méhészeti berendezések. Cim: Fürber Ferenc Szászváros, Alsómajor-utca. 178 1—3

Megvételre keresek használt dróthálót (drótkerítést). Ajánlatok e lap kiadóhivatalába küldendők. 175 2—2

Jó családból való szolid cukrász-leány felvétetik Nerhaft József „Korzó kávéház“ cukrászdájában Szászvároson. 173 2—3

Ferdinand Stern

divatáruháza, Szászváros.

Tavaszi újdonságok nagy választékban érkeztek:

női kelmék 100—120 cm. szélességben 37 Leitől feljebb.
női kelmék 140 cm. szélességben tiszta gyapju 135 Leitől feljebb.
batsztok, divatminták 16 Leitől feljebb.
divat otománok 96 Lei.
grenadinok 110 cm. széles 56 Leitől feljebb.
fekete női harisnyák 14 „
női divat és selyem harisnyák minden színben, 13 Lei.
férfi színes himzett soknik 13 Lei.
gyermek harisnyák 9 Leitől feljebb.

Kelengye-vásznak és siffonok, férfi és női kelmék, panama-vásznak, fehér és színes férfi-ing zefírek, cérna-kelmék, női velour-kelmék kabátra nagy választékban kaphatók.

Raktáron lévő batszt, kreton, mosó delain, siffon és vászon maradékok 15— Leiért méterenként, 120—140 cm. széles gyapjuszővet maradékok 80— Leiért kaphatók.

„TURUL“ cipők nagy választékban!

183

Tisztelettel:

1—3

FERDINAND STERN

férfi és női divatáruháza Szászváros.

Figyelem!

Elsőrendű küküllőmenti asztali és fajborok, törköly, kétszer főzött szilvórium

nagybani eladása,

továbbá ugyanitt híres küküllőmenti oltvány-iskolákból szőlő-oltványok olcsón kaphatók. Tisztelettel:

Kartmann Testvérek

Szászváros, Várszeg-utca 13.

179 1—3

Löwy Sándor versenyáruháza

Petrozsényben

tudatja a nagyérdemű vásárló közönséggel, hogy a tavaszi árjegyzéke megjelent, ahol a következő feltűnő olcsó árak vannak jegyezve:

Amerikai gyermek patent harisnya fehér, fekete és barna színben	— — — 11—	Leitől	23—	Lei
Amerikai kötött női harisnya minden színben, párja	— — —		14—	Lei
Zuggos kötött női harisnya, párja	— — —		19—	„
Flór harisnya női, minden színben	— — —		29—	„
Amerikai férfi sokni, minden színben	— — —		11—	„
Kötött	— — —		15—	„
Divat (nyilas) férfi sokni minden színben	— — —		15—	„
Flór sokni kivágott cipőhöz	— — —		19—	„
Zefir férfi ingre és ágyneműre mtr.	— — —		21—	„
Kelengye-vászon mtr.	— — —		23—	„
Alsó lepedő-vászon, egy szélességben mtr.	— — —		49—	„
Pepita szövet női ruhára, 140 cm. széles mtr.	— — —		63—	„

Azonkívül az összes tavaszi újdonságok úgy férfi mint női divatszövetekben már megérkeztek és olcsóbban bocsájtom áruba, mint bármely más cég, tekintettel arra, hogy óriási készlettel rendelkezem.

Tisztelettel:

Löwy Sándor versenyáruháza Petrozsény.

155 7—